

Sądy sprawne i efektywne

Wizja i inicjatywy strategiczne

Wrzesień 2005

Agenda

Wprowadzenie

Stan obecny

Wizja wymiaru sprawiedliwości

Kluczowe inicjatywy

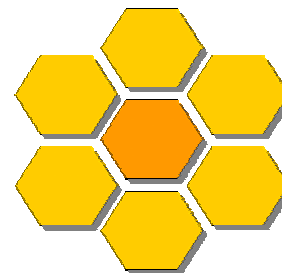
Podsumowanie – inicjatywy priorytetowe

Działania komplementarne

- **Celem niniejszej prezentacji jest zarysowanie wizji oraz identyfikacja inicjatyw zmierzających do zapewnienia sprawnego i efektywnego funkcjonowania sądów w Polsce.**

- **Zaproponowany Model pozwala usystematyzować kluczowe inicjatywy, które powinny być zrealizowane celem osiągnięcia wizji sukcesu.**

- **Dzięki systemowemu i spójnemu podejściu do reformy sądownictwa możliwa będzie realizacja wizji nowoczesnego wymiaru sprawiedliwości.**

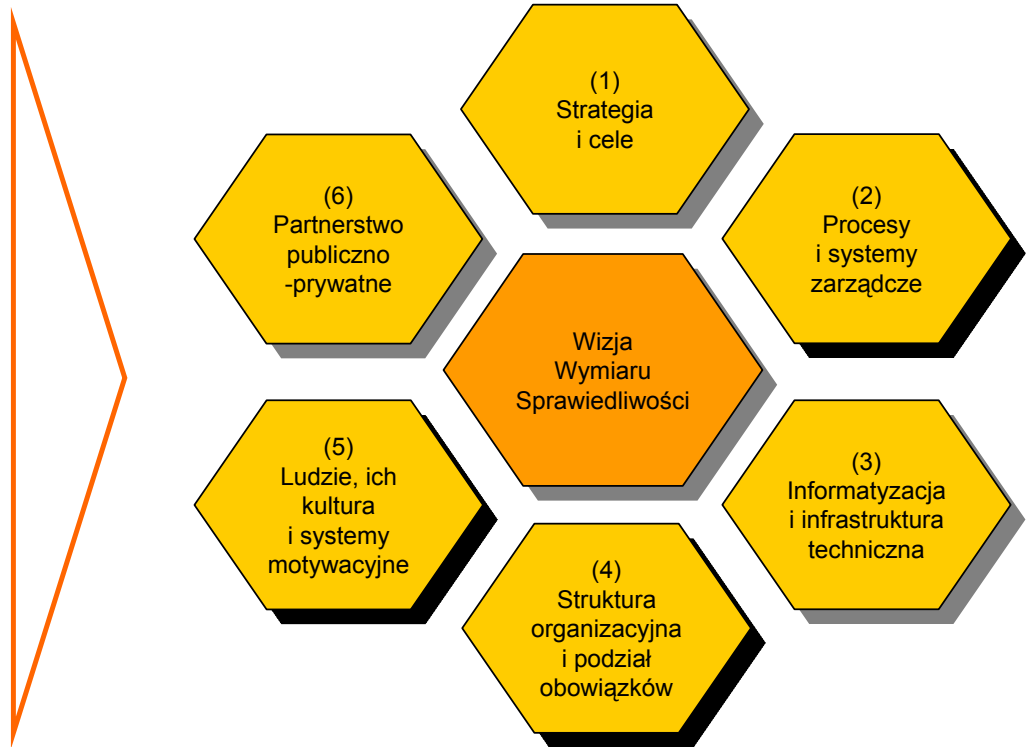
Sądownictwo w Polsce – stan obecny

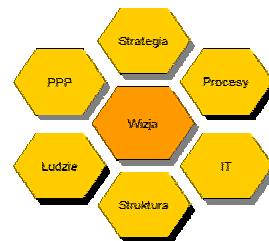
Problemy	Efekty bezpośrednie
Niski stopień informatyzacji sądów	Obieg dokumentów w formie papierowej oznacza niską przejrzystość i efektywność pracy oraz bardzo długie terminy
Obciążenie sądów realizacją zadań niekluczowych	Sądy są zmuszone realizować zadania, które nie prowadzą do osiągnięcia podstawowych celów sądów. Zadania te są realizowane w sposób nieprofesjonalny i rozczłonkowany, przez co wzrastają koszty i wydłużają się terminy
Brak systemu oceny i motywowania	Nie premiuje się osób dążących do usprawnienia procesów zachodzących w sądach, czego skutkiem jest niska motywacja do pracy oraz niska jakość pracy sądów. Brak systemu oceny połączony ze źle rozumianą niezawisłością nie pozwala na eliminowanie najsłabszych i docenianie najlepszych sędziów
Niska dyscyplina sędziów	Częste lekceważenie klientów, niejednokrotnie niski poziom profesjonalizmu,
Obciążenie sędziów zadaniami o niskiej wartości dodanej	Zaplecze administracyjne sądów nie nadąża z realizacją zadań, a sędziowie zmuszani są do wykonywania czynności nie wymagających wysokich kwalifikacji, co generuje niepotrzebne koszty i wydłuża terminy odciągając ich od realizacji zadań kluczowych
...	...

Sądownictwo jest:

- **Niewydolne**
- **Drogie**
- **Powolne**
- **Negatywnie postrzegane przez społeczeństwo**

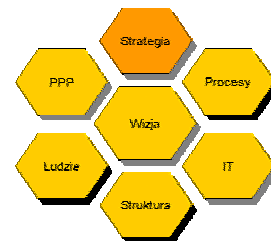
Wizja sprawnego i efektywnego wymiaru sprawiedliwości stanie się rzeczywistością po zakończonym sukcesem wdrożeniu kluczowych inicjatyw obejmujących zmiany w strategii, procesach, technologii, współpracy z sektorem prywatnym oraz wprowadzeniu nowego podejścia do zarządzania zasobami ludzkimi i strukturą organizacji.

- Celem reformy jest zapewnienie sprawności i efektywności działania wymiaru sprawiedliwości, a w konsekwencji wzrost zadowolenia społecznego i poczucia bezpieczeństwa.
- Rezultatem wprowadzonych zmian będą sądy:
  - **Dostępne**
  - **Sprawnie** egzekwujące prawo
  - Rozstrzygające w **krótkim czasie**
  - Funkcjonujące przy relatywnie **niskich kosztach**
  - Cieszące się **dużym zaufaniem** społecznym
- Na kolejnych slajdach przedstawiono szereg inicjatyw, które przyczynią się do realizacji powyższej wizji. Każdą inicjatywę oceniono pod kątem względnej ważności (dla realizacji wizji) oraz łatwości (realizacji)

1. Strategia i cele 1/2

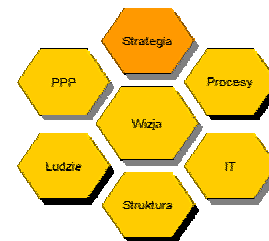
Lp.	Inicjatywa	Ważność	Łatwość	Priorytet
1.1	Ograniczenie kognicji oraz wprowadzenie specjalizacji sądów	5	2	Wysoki
1.2	Wykorzystywanie alternatywnych, dla pozbawienia wolności, kar (probacja, prace społecznie użyteczne, uaktywnienie kar rzadko stosowanych)	2	3	Niski
1.3	Stworzenie katalogu spraw rozpatrywanych uproszczoną procedurą i sądów <i>ad hoc</i> działających 18h/dobę	5	3	Wysoki
1.4	Wprowadzenie nadzoru ministerialno-społecznego	1	4	„quick win”

(ciąg dalszy na kolejnym slajdzie)

Skala:

- 5 inicjatywa relatywnie bardzo ważna dla realizacji wizji / relatywnie łatwa do wdrożenia
- 1 inicjatywa relatywnie mało ważna dla realizacji wizji / relatywnie trudna do wdrożenia

1. Strategia i cele 2/2

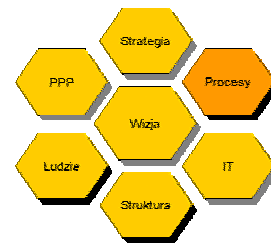

Lp.	Inicjatywa	Ważność	Łatwość	Priorytet
1.5	Likwidacja funkcji ławnika	3	3	Średni
1.6	Reforma systemu biegłych	3	4	Średni
1.7	Reforma Krajowej Rady Sądowniczej (rozszerzenie o inne zawody prawnicze, zmiana sposobu wyboru składu)	1	4	„quick win”

Skala:

- 5 inicjatywa relatywnie bardzo ważna dla realizacji wizji / relatywnie łatwa do wdrożenia
- 1 inicjatywa relatywnie mało ważna dla realizacji wizji / relatywnie trudna do wdrożenia

2. Procesy i systemy zarządcze

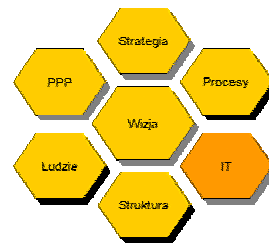

Lp.	Inicjatywa	Ważność	Łatwość	Priorytet
2.1	Wprowadzenie systemu oceny funkcjonowania sądów przez interesantów	2	3	Średni
2.2	Wprowadzenie katalogu dobrych praktyk w zarządzaniu sądami	4	5	Wysoki
2.3	Wprowadzenie systemu zwiększenia przejrzystości działalności sędziów (bez narzędzi IT)	4	4	Wysoki

Skala:

- 5 inicjatywa relatywnie bardzo ważna dla realizacji wizji / relatywnie łatwa do wdrożenia
- 1 inicjatywa relatywnie mało ważna dla realizacji wizji / relatywnie trudna do wdrożenia

3. Informatyzacja i infrastruktura techniczna

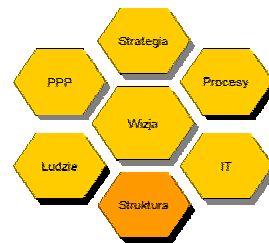

Lp.	Inicjatywa	Ważność	Łatwość	Priorytet
3.1	Utworzenie e-Sądu – wirtualizacja (internet, wideokonferencje)	4	1	Średni
3.2	Utworzenie portalu internetowego umożliwiającego informowanie społeczeństwa o działalności sądów (na wzór Biuletynów Informacji Publicznej)	4	3	Średni
3.3	Informatyzacja akt	5	1	Średni
3.4	Wdrożenie elektronicznego obiegu dokumentów (spraw)	5	1	Średni

Skala:

- 5 inicjatywa relatywnie bardzo ważna dla realizacji wizji / relatywnie łatwa do wdrożenia
- 1 inicjatywa relatywnie mało ważna dla realizacji wizji / relatywnie trudna do wdrożenia

4. Struktura organizacyjna i podział obowiązków

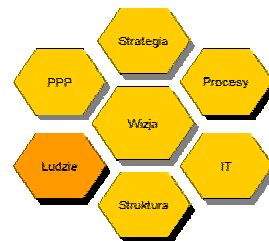

Lp.	Inicjatywa	Ważność	Łatwość	Priorytet
4.1	Zmiana struktury zatrudnienia w sądach (odciążenie sędziów od zadań nie wymagających najwyższych kwalifikacji, wprowadzenie <i>paralegals</i> , etc)	5	2	Wysoki
4.2	Powierzenie zarządzania zapleczem administracyjnym sądów profesjonalnym menedżerom	4	4	Wysoki
4.3	Likwidacja wydziałów wizytacyjnych sądów	2	5	„quick win”
4.4	Stworzenie Centrów Usług Wspólnych dla obniżenia kosztów obsługi administracyjnej	5	3	Wysoki

Skala:

- 5 inicjatywa relatywnie bardzo ważna dla realizacji wizji / relatywnie łatwa do wdrożenia
- 1 inicjatywa relatywnie mało ważna dla realizacji wizji / relatywnie trudna do wdrożenia

5. Ludzie, ich kultura i systemy motywacyjne

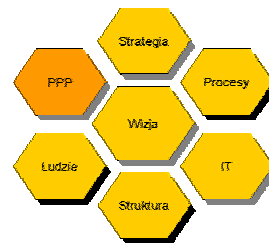

Lp.	Inicjatywa	Ważność	Łatwość	Priorytet
5.1	Zmiana ścieżki kariery prawniczej, której zwieńczeniem może być funkcja sędziego (likwidacja aplikacji sędziowskiej, wprowadzenie cenzusu wiekowego)	3	2	Niski
5.2	Reforma immunitetu sędziowskiego	2	5	„quick win”
5.3	Wprowadzenie systemu edukacji ustawicznej sędziów	2	4	Niski
5.4	Wprowadzenie systemów oceny sędziów (z powiązaniem z wynagrodzeniem, możliwością kariery itp.)	5	3	Wysoki

Skala:

- 5 inicjatywa relatywnie bardzo ważna dla realizacji wizji / relatywnie łatwa do wdrożenia
- 1 inicjatywa relatywnie mało ważna dla realizacji wizji / relatywnie trudna do wdrożenia

6. Partnerstwo publiczno – prywatne

Lp.	Inicjatywa	Ważność	Łatwość	Priorytet
	<i>Outsourcing lub prywatyzacja niekluczowych zadań sądów:</i>			
6.2	Konwojowanie więźniów i ochrona (straż sądowa)	1	5	„quick win”
6.3	Księgowość i płace	5	5	Wysoki
6.4	Systemy informatyczne	4	3	Średni
6.5	Szkolenia	3	4	Średni
6.6	Egzekucja sądowa	3	3	Średni

Skala:

- 5 inicjatywa relatywnie bardzo ważna dla realizacji wizji / relatywnie łatwa do wdrożenia
- 1 inicjatywa relatywnie mało ważna dla realizacji wizji / relatywnie trudna do wdrożenia

Podsumowanie – inicjatywy priorytetowe

Zadania o najwyższym priorytecie	„Quick wins”
1.1. Ograniczenie kognicji oraz wprowadzenie specjalizacji sądów	1.4. Wprowadzenie nadzoru ministerialno-społecznego
1.3. Stworzenie katalogu spraw rozpatrywanych uproszczoną procedurą i sądów ad hoc	1.7. Reforma Krajowej Rady Sądowniczej
2.2. Wprowadzenie katalogu dobrych praktyk w zarządzaniu sądami	4.3. Likwidacja wydziałów wizytacyjnych sądów
2.3. Wprowadzenie systemu zwiększenia przejrzystości działalności sędziów (bez narzędzi IT)	5.2. Reforma immunitetu sędziowskiego
4.1. Zmiana struktury zatrudnienia w sądach	6.2. Outsourcing lub prywatyzacja konwojowania więźniów i ochrony
4.2. Powierzenie zarządzania zapleczem administracyjnym sądów profesjonalnym menedżerom	
4.4. Stworzenie Centrów Usług Wspólnych dla obniżenia kosztów obsługi administracyjnej	
5.4. Wprowadzenie systemów oceny sędziów	
6.3. Outsourcing lub prywatyzacja księgowości i płac	
Należy też podkreślić, iż niezbędne dla sukcesu reformy jest profesjonalne zarządzanie programem zmian (koordynacja wdrożenia, zarządzanie ryzykami, etc) oraz zarządzanie zmianą (w szczególności komunikacją)	

Aneks – działania komplementarne

- Wymiar sprawiedliwości to nie tylko sądy, ale również prokuratura, więziennictwo i inne. Z tego względu konieczne jest podjęcie działań komplementarnych w celu identyfikacji i likwidacji „wąskich gardeł” w procesie egzekwowania prawa w Polsce.
- Fundacja Ius et Lex posiada przygotowane materiały dotyczące reformy innych obszarów wymiaru sprawiedliwości, m.in. :
  - Prywatyzacja więzień
  - Wprowadzenie elektronicznego monitoringu (*tagging*)
  - Zapewnienie platformy informatycznej umożliwiającej szybką wymianę danych pomiędzy sądami, prokuraturami i policją
  - inne

